

EFTERRETNINGER OM NOGLE,
AF AFDØDE H. CHR. C. MORTENSEN RINGMÆRKEDE
STORKE, *CICONIA ALBA*

VED

INGEBORG LEMMING MORTENSEN

1. **Nr. 1924.** Mærket 1. Juli 1922 paa Aarslev Skole pr. Randers, 56° 27' n. Br. og 10° 4' ø. L. (Gr.), af Lærer Halvgaard.

Forulykket samme Sommer paa en ejendommelig Maade i Nærheden af Hjemstedet.

Nr. 1924 gik sammen med sine 3 Søskende i en Eng ved Vejen Randers-Aarslev-Voldum ved Aarslev Mølle; ved et Tilfælde kom den op paa Kørevejen. En Slagterbil fra Randers kom susende; Slagtere er, som mange vil vide, et hurtigt fremfarende Folkefærd, hvorimod Storke, som bekendt, er ganske overordentlig langsomme, gravitetiske og værdige i deres Bevægelser. Inden Storken fik besindet sig, var Bilen kørt over den, og 1924's unge Liv var slukt. Desværre blev Fuglen helt maset, saa den var uskikket til Udstopning.

Meddelelse fra Lærer Halvgaard, Aarslev Skole pr. Randers.

2. **Nr. 1919.** Mærket 4. Juli 1921 hos Niels L. Andersen, Sønderupgaard pr. Viborg, 56° 27' n. Br. og 9° 24' ø. L. (Gr.).

Fundet død midt i August 1921 i en Havremark ved Liltved pr. Auning, 56° 26' n. Br. og 10° 22' ø. L. (Gr.)

Meddelelse fra Henrik Bossow, Liltved pr. Auning.

Nr. 3. **Nr. 1723.** Mærket 10. Juli 1920 hos Isenkræmmer Pedersen, Mellemdammen, Ribe, 55° 19' n. Br. og 8° 45¹/₂' ø. L. (Gr.), af H. Lange.

Skudt 6. Okt. 1920 ved Spezia, 44° 7' n. Br. og 8° 58' ø. L. (Gr.), Genova, Italien, af Arbejdsmand Meneghini.

Meddelelse fra: 1) Remo Carassale, Spezia. 2) Signor Irmo Meneghini, Via pezzo grande No. 22. Spezia-Petellé, Provincia

di Genova, Italien. 3) Et Udklip af Cronica di Spezia; l'Ufficio di Redazione, Via chiodo No. 13. 4) Pierre Angelini, Studente, Molare, Alessandria, Italien. 5) Alfredo Pittaluga, Via Contardo, Genova, Italien.

4. **Nr. 1754.** Mærket 16. Juli 1920 hos Gaardejer Peder Windfeld, Husum pr. Bredebro, $55^{\circ} 9'$ n. Br. og $8^{\circ} 50'$ ø. L. (Gr.), af H. Lange.

Fundet død i Begyndelsen af Juni 1921 paa Landejendommen Leeuwkuils Nr. 1984, ca. 25° s. Br. og $28^{\circ} 28'$ ø. L. (Gr.), i Waterberg District.

Meddelelse fra P. A. Ogilvie, Mining Engineer, Harley Street, Yeovelle, Johannesburg, South Africa.

5. **Nr. 1714.** Mærket 6. Juli 1920 paa Endrupholm pr. Bramminge, $55^{\circ} 28'$ n. Br. og $8^{\circ} 42'$ ø. L. (Gr.), af H. Lange.

Fundet død 15. Aug. 1921 paa en Mark ved St. Skarzysko nær Radom, $51^{\circ} 25'$ n. Br. og $21^{\circ} 10'$ ø. L. (Gr.), Polen.

Meddelelse fra Fru Julia Markiewicz, Skarzysko, Polen.

6. **Nr. 1752.** Mærket 16. Juli 1920 hos Snedker Jakobi, Skærbæk, $55^{\circ} 20'$ n. Br. og $8^{\circ} 45'$ ø. L. (Gr.), af H. Lange.

Skudt 21. Juli 1922 i Woltersdorf, $53^{\circ} 12'$ n. Br. og $14^{\circ} 10'$ ø. L. (Gr.), i Pommern ved Freienwalde.

Meddelelse fra H. Lüdeke, Berlin-Lichterfelde, Holbeinstrasse 16, Tyskland.

Nr. 7. **Nr. 515.** Mærket 16. Juli 1915 hos Boghandler Niels Christensen i Viborg, $56^{\circ} 27'$ n. Br. og $9^{\circ} 24\frac{1}{2}'$ ø. L. (Gr.), af H. Chr. C. Mortensen.

Skudt 25. Juli 1917 6 km. S. Ø. for Adana, $36^{\circ} 50'$ n. Br. og $35^{\circ} 20'$ ø. L. (Gr.), Cilicia, Turkey, Asia.

Ungen blæste en Dag ned fra Reden og stødte Næbspidsen; den blev bragt ind om Formiddagen til min Mand, som satte den ind i Storkeburet i Haven. Han havde imidlertid ikke faaet lukket godt for den, thi om Eftermiddagen opdagede jeg den pludselig gaaende i Indkørslen, hvorfra den saa fløj bort.

I Slutningen af Aaret 1925 fik jeg Meddelelse om ovennævnte Storks Død. Brevet var dateret 14. Nov. 1925, Larnaca, Cyprus, og lød som følger:

». . . Under Verdenskrigen i 1917 gik vor Forpagter en Dag i Juli ud paa Jagt paa Markerne ved Adana. Han skød tilfældig paa en Stork, hvis ene Vinge blev saaret. Forpagteren tog Storken hjem med til os; den blev plejet, fik Saaret for-

bundet, og sat ind i Hønsehuset. Men alligevel døde Storken. Vi tog da den Ring af, som sad om dens ene Ben, og da vi læste Adressen, der var skrevet paa Metalringen, sendte vi straks et Brev afsted til den opgivne Adresse, men da vi endnu, 14. Nov. 1925, ikke har faaet noget Svar fra Dem, mener vi, Brevet ikke har naaet Dem. — Her i dette Brev Nr. 2 sender vi Dem igen den interessante Oplysning om Deres ulykkelige Stork. Ringen, som fandtes paa dens Ben, opbevares i god Behold hos os. Vi er fra Adana, Cilicia, Turkey, men bor nu i Larnaca, Cyprus. Min Fader (Foud bey Sheih Garib Zade) og jeg sender Dem mange Hilsener og venter utaalmodig Svar paa dette Brev.

Ærbødigt Ali Daïm.«

Jeg skrev straks til Hr. Ali Daïm, takkede ham for hans gentagne Uejlighed og bad ham, til Trods for, at der var gaaet saa mange Aar efter Storkens Død, give mig saa mange detaillerede Oplysninger om den som muligt. Først i Marts 1926 hørte jeg atter fra ham, da han havde været ude paa en lang Rejse, og hans Oplysninger gik ud paa følgende:

Stork 515 havde været sammen med ca. 15 andre Storke og mange Vildænder. Forpagteren var gaaet ud for at skyde Ænder, men havde ved et Uheld anskudt 515, som gik mellem Buskene langs med en lille Indsø. Ingen der paa Stedet skyder ellers Storke, fordi man mener, de dræber Snoge og andre skadelige Dyr. Storkene kommer nordfra til Adana om Efteraaret og sydfra om Foraaret. Enkelte Storke ruger dernede; enkelte overvintrer og flyver ved Foraarstid bort sammen med de smaa Storke (?). Storke spises ikke dernede, da de ikke anses for gode dertil.

Meddelelse fra Ali Daïm, c/o American Academy, Larnaca, Cyprus.

8. **Nr. 1661.** Mærket 29. April 1920 i Struer, $56^{\circ} 33'$ n. Br. og $8^{\circ} 38'$ ø. L. (Gr.), af Frøken M. Mølbjerg.

Fundet død Sept. 1921 samme Sted. Storken havde opholdt sig i Struer Vinteren 1919—20.

Meddelelse fra Fru Anna Olesen, Struer.

9. **Nr. 1555.** Mærket 29. Juni 1918 2 km. Ø. N. Ø. for Ribe i Tved, $55^{\circ} 20'$ n. Br. og $8^{\circ} 48'$ ø. L. (Gr.), hos Gaardejer Høj Jensen af H. Lange.

Skudt 3. Juli 1921 ved Marwitz a. d. Oder, ved Greifenhagen, $53^{\circ} 15'$ n. Br. og $14^{\circ} 35'$ ø. L. (Gr.).

Den var sammen med c. 20 andre Storke. 1921 blev der set paafaldende mange Storke der paa Egnen.

Meddelelse fra Hr. Friedrich Stolle, Speicherstrasse 9, Stettin.

10. **Nr. 1786.** Mærket 18. Juli 1920 paa Skjærum Mølle pr. Vemb, $56^{\circ} 21'$ n. Br. og $8^{\circ} 20'$ ø. L. (Gr.), af Laurits L. Willemoes.

Skudt i Begyndelsen af Marts 1925 i Dos Hermanas ved Sevilla, $37^{\circ} 25'$ n. Br. og $6^{\circ} 5'$ v. L. (Gr.).

Meddelelse fra Moritz Engewald, Sevilla, Lopez de Arenas Nr. 6, Spanien.

11. **Nr. 1677.** Mærket 6. Juli 1919 hos Gaardejer Niels L. Andersen, Sønderupgaard pr. Viborg, $56^{\circ} 27'$ n. Br. og $9^{\circ} 24\frac{1}{2}'$ ø. L. (Gr.).

Fundet død c. 25. Juni 1924 i en Eng uden for Gaardejer P. Petersens Gaard i Horndrup, $56^{\circ} 10'$ n. Br. og $9^{\circ} 45'$ ø. L. (Gr.), Taaning Sogn, Voer Herred.

Meddeleren skriver:

»Storke havde Rede paa P. Petersens Gaard; den var bleven dræbt ved at komme for nær til Højspændingsledningen; dens ene Vinge var sveden. Magen sørgede en Tid over Tabet, men en Dag forulykkede den paa samme Maade som den første, og siden har der ikke været Storke paa den Gaard. Forresten heller ikke før«.

Meddelerens Oplysninger stammer fra 1927, da han først var kommen i Besiddelse af Ringen og venligst lod Efterretningen om den gaa til Viborg.

Meddelelse fra Hr. Boghandler R. P. Randsløv, Skanderborg.

12. **Nr. 1394.** Mærket 6. Juli 1917 hos Gaardejer Høj Jensen, Tved pr. Ribe, $55^{\circ} 19'$ n. Br. og $8^{\circ} 46'$ ø. L. (Gr.), af H. Lange.

Skudt 3. Sept. 1922 ved Jacobsdorf, $54^{\circ} 14'$ n. Br. og $12^{\circ} 55'$ ø. L. (Gr.), Kreis Cosel, Ob. Schlesien.

Meddelelse fra Hr. von Seeger, Jacobsdorf, Kr. Cosel, Ob. Schlesien.

13. **Nr. 1417.** Mærket 5. Juli 1916 hos Gaardejer Martin Andersen i Folding pr. Brørup c. 20 km. N. Ø. for Ribe, $55^{\circ} 19'$ n. Br. og $8^{\circ} 46'$ ø. L. (Gr.).

Fundet død 17. Okt. 1921 ved Dürnholz, $46^{\circ} 45'$ n. Br. og $11^{\circ} 27'$ ø. L. (Gr.), Mähren.

Meddelelse fra Grundbesitzer Josef Krebs, Dürnholz, Marktplatz 17, Mähren, Czekoslovakiet.

14. **Nr. 1152.** Mærket 5. Juli 1915, 17¹/₂ km. Ø. S. Ø. for Viborg paa Hjermind Præstegaard, henved 56° 24' n. Br. og 9° 41' ø. L. (Gr.), af Holger Jacobsen og Ejnar Nielsen.

Skudt Maj 1921 paa Hakerud ved Frändefors, 58° 30' n. Br. og 12° 18' ø. L. (Gr.), Dalsland.

Meddelelse fra: John Bothén, Hakerud, Frändefors, Dalsland, Sverige.

15. **Nr. 1161.** Mærket 5. Juli 1915 paa Præstegaarden i Laurbjerg, 56° 30' n. Br. og 9° 55' ø. L. (Gr.), af Holger Jacobsen og Ejnar Nielsen.

Fundet August 1921, dræbt af en elektrisk Ledning, paa Sognefoged Niels Sørensens Mark i Gjessing c. 25 km. Ø. for Randers, 56° 27' n. Br. og godt 10° ø. L. (Gr.).

Meddelt i »Jyllandsposten« 19. Aug. 1921.

16. **Nr. 1025.** Mærket 5. Juli 1914 i Løvskal, 56° 27' n. Br. og 9° 43' ø. L. (Gr.), hos Skræder Anders Niensens Enke af Carl Joh. Dahl og Knud E. Riise.

Skudt Efteraaret 1920 ved Ostroleka, 53° 5' n. Br. og 21° 30' ø. L. (Gr.), Czekoslovakiet.

Meddelelse fra Emil Lustig sergent maj. Czs. Regiment de l'Artillerie No. 203, Ostroleka, Czekoslovakiet.

17. **Nr. 1553.** Mærket 28. Juni 1918 hos Gaardejer P. Ewald Nielsen, Øster Vedsted pr. Ribe, 55° 19' n. Br. og 8° 46' ø. L. (Gr.), af H. Lange.

Fundet død c. 1. April 1925 i Nærheden af Tawschanly, 39° 35' n. Br. og 29° 25' ø. L. (Gr.), Lilleasien.

Meddelelsen skriver:

»Storken er rimeligvis dræbt af en Ørn eller anden Rovfugl. Den blev fundet paa et Bjærg c. 3 Mil Ø. for Tawschanly. Hvert Aar henimod 20. Marts kommer et meget stort Antal Storke — vel henved en Million Fugle — Syd fra; en Del, der saa at sige hører hjemme her paa vor Egn, bliver, de andre trækker videre i Retningen Nord-Vest. Om Efteraaret er Antallet af trækende Storke ligeledes umaadeligt stort. Den fundne Stork hørte sandsynligvis til de Storke, der kun var paa Gennemrejse. Her i Egnen findes mange Storke; i Tawschanly kan man tælle c. 40 Reder, i de fleste Landsbyer i Omegnen 5 à 10 Reder. — Man spiser ikke Storke her. — Folk holder meget af Storkene;

ingen dræber dem. De bygger deres Reder paa Tagene af Husene. Der kommer altid 3 Unger, men Storken kaster uvægerlig den ene Unge ud, og den dør da selvfølgelig. For 6 Aar siden havde vi en stor Indvandring af Græshopper, som straks blev udryddede af Storkene. Storkene gør megen Nytte for Agerbruget, idet de ødelægger alle Slags Snyltegæster«.

Meddelelse fra Le Président de la Municipalité de Tawschanly Imam Zadé Halil Bey, Tawschanly, Tyrkiet.

18. **Nr. 1748.** Mærket 16. Juli 1920 hos Proprietær Beyer, Vangsbo pr. Brøns, $55^{\circ} 12'$ n. Br. og $8^{\circ} 42'$ ø. L. (Gr.), af H. Lange.

Død Februar 1928 paa Landejendommen Niekirksrust, $27^{\circ} 30'$ s. Br. og $25^{\circ} 15'$ ø. L. (Gr.), c. 60 km. S. Ø. for Vryburg i Bechuanaland, South Africa.

Storken døde ved at flyve mod en Indhegning. Finderen vidste ikke, hvad det var for en Fugl, men beskrev den »som en stor sort og hvid Fugl med langt, krumt [!] Næb«.

Meddelelse fra S. Stratheia . . . Sergent, Vryburg, South Africa.

19. **Nr. 1002.** Mærket Juli 1914 hos Tømmerhandler Kjærsgaard i Viborg, $56^{\circ} 27'$ n. Br. og $9^{\circ} 24\frac{1}{2}'$ ø. L. (Gr.), af H. Chr. C. Mortensen.

Død 22. Maj 1922 ved Skivehus i Skive, $56^{\circ} 34'$ n. Br. og $9^{\circ} 1'$ ø. L. (Gr.).

Storken blev fundet hængende fast med Ringen i Pigtraad ude i Kreaturhandler Damgaards Fenne ved Skivehus; den blev straks dræbt. Det er heldigvis meget sjældent, at Ringen afstedkommer Ulykker paa Fuglene.

Meddelelse i Viborg Stiftstidende 24. Maj 1922.

20. **Nr. 1363.** Mærket 8. Juli 1917 hos Herredsfoged Pontoppidan i Ribe, $55^{\circ} 19'$ n. Br. og $8^{\circ} 46'$ ø. L. (Gr.), af H. Lange.

Skudt først i November 1925 ved Sasa (tidligere Sasfabé) 40—50 km. N. V. for Des, $47^{\circ} 10'$ n. Br. og $23^{\circ} 52'$ ø. L. (Gr.), i Rumænien.

Storken blev skudt af en Bonde, der en sen Aften var paa Vej hjem fra en Jagttur. Han opdagede da pludselig en Del store Fugle, der fløj over hans Hoved; i Mørket antog han dem for Rovfugle og »pillede en af dem ned«. Det viste sig at være en Stork, hvad Manden blev meget ked af, da Storke betragtes som nyttige Fugle. Paa det ene Ben havde Storken en Ring. Cigurantoen (Sognefogden) Jon Russe kom i Besiddelse af Ringen,

men sendte desværre ikke Meddelelsen om Storken videre; han beholdt Ringen, indtil to Danskere, der var paa Vandring i det nordlige Rumænien, tilfældig traf sammen med ham og fik Storke- ringen forærende af ham. Den ene af disse Herrer var saa ven- lig at sende Brev til Viborg efter Adressen paa Ringen, men Meddelelsen var derved bleven en Del forsinket, til hen i Juni Maaned 1926.

Meddelelse fra Snedker H. Bjur, Øhlenschlägersgade 10 A⁴, København, og senere, paa Opfordring, fra Ciguranta Jon Russe, plasa Ileanda, Someş, Transilvania, Romania-Mare.

21. **Nr. 537.** Mærket 8. Juli 1913 hos Gaardejer Bent Jensen, Løvskaal, 19 km. V. S. V. for Randers, 56° 27' n. Br. og 10° 4' ø. L. (Gr.), af Oluf Schram og Carl Dahl.

Fundet døende 29. April 1922 paa Hansted Mark pr. Horsens, 55° 59' n. Br. og 9° 50' ø. L. (Gr.).

Fuglen sagdes at være fløjet mod Toget.

Meddelelse fra Søren Sørensen, Hansted Mark pr. Horsens.

22. **Nr. 368.** Mærket 15. Juli 1909 hos Proprietær Madsen, Lundsgaard pr. Stoholm, 56° 28' n. Br. og 9° 7' ø. L. (Gr.), af G. Rendtorff.

21. Juli 1920 stødt imod en Telefontraad i Vraa c. 10 km. S. for Hjørring, 57° 28' n. Br. og 10° ø. L. (Gr.).

Fuglen fandtes uskadt og blev sluppet løs igen; den havde Rede paa Mejeriet. Muligvis lever den endnu.

Meddelelse fra Postmester Klitgaard, Vraa.

23. **Nr. 036.** Mærket 5. Juli 1916 S. S. V. for Randers i Vissing, 56° 22' n. Br. og g. 10° ø. L. (Gr.), hos Gaardejer Rasmus Peder Pedersen af Holger Jacobsen og Ejnar Nielsen.

Fundet død i April 1928 i det vestlige Ungarn ved Koroncó, 47° 30' n. Br. og 17° 30' ø. L.

Gaardejer Pedersen opgav i 1916, at den ene af de gamle Storke, maaske begge, havde Ring om Benet.

Meddelelse fra Kommunelærer Ivan Király, Observator ved det Kgl. Ung. Ornithologiske Institut, Csorna, Kom. Sopron (Oeden- burg), Ungarn.